

## Ismertetés

### European Federation of Geologists

A Magyarhoni Földtani Társulat tagja a Geológusok Európai Szövetségének (European Federation of Geologists, EFG <http://www.eurogeologists.eu/>).

Az EFG 1981-ben jött létre, és jelenleg 22 európai ország földtani szakmai egyesületeit fogja össze, a térség kb. 35 000 szakemberét képviseli. Állandó megfigyelőként — kölcsönösségi alapon — a szervezetben képviselteti magát az Egyesült Államok és Kanada professzionális geológus szövetsége. Folyóirata, a European Geologist on-line jelenik meg, évente 2 alkalommal. Az EFG havi megjelenésű hírlevele, a GeoNews, szintén on-line érhető el a szervezet honlapján.

Az EFG célja a földtani szakma széleskörű elismertetése, megbecsülésének növelése a tagállamokban és képviselete az Európai Unió bizottságai felé. Az EFG részt vesz a nyersanyagfüggőség, a klímaváltozás és a természeti katasztrófák megelőzését szolgáló európai tervek kidolgozásában és kivitelezésében. Szakbizottságai és az általuk szervezett európai tanfolyamok, konferenciák jó alkalmat szolgáltatnak tagtársaink nemzetközi megismertetésére és ismereteik bővítésére. Az egyes szakterületek szakértőit tömörítő szakértői panelek (Panel of Experts) szakmai tanácsadói testületként működnek az Európai Bizottság és az Európai Parlament felé.

Az EFG megalapította az Eurogeológus (European Geologist, EurGeol) szakértői címet, amelyért azok a megfelelő végzettségű és szakmai tapasztalatú földtani szakemberek folyamodhatnak, amelyek az EFG valamelyik tagesületének tagjai. A jelenlegi kb. 1200 EurGeol címmel rendelkező szakember a földtani szakma minden ágát képviseli. Az EurGeol címet, mint szakmai minősítést, a nyersanyagkutatást felügyelő hatóságok elismerik minden európai országban, valamint Ausztráliában, Kanadában, Dél-Afrikában és Angliában, illetve a tőzsdén jegyzett bányászati vállalatok is, mivel a címmel rendelkező szakemberek ("Competent Person") jogosultak nyersanyagkutatási és készletszámítási jelentések aláírására.

Az EFG szervezett szakmai életét a tagesületek 2–2 delegátusából álló közgyűlés (EFG Council) irányítja és felügyeli, a napi munkát pedig az 5 tagú nemzetközi elnökség (EFG Board) és a két fős brüsszeli iroda (EFG Office) szervezi és végzi.

HARTAI Éva

## Események, rendezvények

### Mérnökgeológia-Kőzetmechanika 2013 konferencia 2013. november 6.

A Magyarhoni Földtani Társulat kiemelt rendezvényének számító konferenciát a Műegyetemen tartották. Az eseményt a társulat 51 éve alapított Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztálya és a BME Építőanyagok és Mérnökgeológia Tanszéke közösen szervezte. Társzervezők voltak a Nemzetközi

Mérnökgeológiai Társaság (International Association of Engineering Geology and the Environment, IAEG) és a Nemzetközi Kőzetmechanikai Társaság (International Society for Rock Mechanics, ISRM), Magyar Nemzeti Bizottságai is.

Az utóbbi év mérnökgeológiai, környezetföldtani, alkalmazott földtani kutatásainak eredményeit a hatodik, 2006 óta évente megrendezésre kerülő, konferencián a hagyományos szóbeli előadások mellett most először posztereken is bemutatták. A szó elszáll, az írás megmarad elvet követve a korábbi évekhez hasonlóan egy kötetbe, gyűjtöttük az előadásokat, posztereket és a kutatók legújabb eredményeit bemutató írásokat. A kötet, a Mérnökgeológia-Kőzetmechanika kiskönyvtár 16. kötete, széles spektrumát öleli fel a mérnökgeológia, a hidrogeológia, a környezetföldtan, a geotechnika, a geofizika, kőanyagok és a műemlékek vizsgálatának. Ezenfelül alkalmazott és elméleti kutatások eredményeit közli a kőzetmechanika témakörében. Külön cikksorozat foglalkozik a Bátaapáti térségében, a kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére kialakított Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló kőzetkörnyezetének vizsgálatával. Nem maradhattak ki a pincekutatásokkal, az alagútépítéssel és a földrengésekkel kapcsolatos cikkek sem. A könyv ennek megfelelően hét témakörbe csoportosítva közli az írásokat. Újítás a korábbi évekhez képest, hogy nem csak nyomtatott formában készült el a kiadvány, hanem a cikkek teljes terjedelmükben ingyenesen letölthetők a [www.mernokgeologia.bme.hu/ocs/index.php/konferencia/2013](http://www.mernokgeologia.bme.hu/ocs/index.php/konferencia/2013) internetes oldalról is. A cikkeknek rövid angol kivonata is van. Az eddigi kötetek szerkesztőjéhez (TÖRÖK Ákos, VÁSÁRHELYI Balázs) a fiatalítás jegyében GÖRÖG Péter csatlakozott.

Az esemény szomorú apropója, hogy a konferencián már nem vehetett részt a hazai mérnökgeológia egyik megalapítója, KERTÉSZ Pál, aki a Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztálynak alapító tagja és tiszteleti elnöke volt. Az Ő emlékére a Mérnökgeológia-Kőzetmechanika Kiskönyvtár 15. kötete, őrzi (szerk. GÁLOS Miklós), amely bemutatja életét és szakmai pályafutását.

A konferenciát DUNAI László a BME Építőmérnöki Kar dékánja nyitotta meg, aki hangsúlyozta, az ilyen rendezvények az Építőmérnöki Kar számára kiemelt fontosságúak, hiszen a karon két éve már MSc szinten folyik a mérnökgeológus képzés. Ezt követően BALÁZS L. György mondott köszöntőt. Az előadások sorát GÁLOS Miklós nyitotta meg, aki röviden bemutatta a KERTÉSZ Pálról készülő emlékkötetet is. A konferencián elhangzó 25 előadást több mint 90 résztvevő hallgatta meg. A Magyar Mérnöki Kamara Geotechnika Tagozata a konferenciát szakmai továbbképzésnek ismerte el, és a részvételt 2 kreditponttal értékelte. A Kamara elismerését jól jelzi, hogy a Kamara Geotechnika Tagozatának korábbi elnöke MECSEI József és jelenlegi elnöke SZILVÁGYI László is megtisztelte konferenciánkat jelenlétével.

TÖRÖK Ákos

### Országos Középiskolai Földtudományi Diákkonferencia 2013. november 8–9.

Hetedik alkalommal került sor a Miskolci Egyetemen az Országos Középiskolai Földtudományi Diákkonferencia megszervezésére. A rendezvény a kezdetektől a Magyarhoni Földtani Társulat Oktatási és Közművelődési Szakosztálya, valamint a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kara közös szervezésében

valósult meg. 2012-től a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal is csatlakozott a rendezőkhöz. A Diákkonferencia legfőbb célja, hogy összegyűjtse azokat a középiskolás diákokat, akik a földtudományok valamelyik ágával a tananyagot túlmenően foglalkoznak, kutatásokat végeznek, és egy konferencia keretében lehetőséget nyújtson nekik, hogy az így szerzett ismereteiket egymással és az érdeklődőkkel megosszák.

A rendezvényt szakmailag számos szervezet támogatja: MTA X. Földtudományok Osztálya, Magyar Földrajzi Társaság, Magyar Geofizikusok Egyesülete, Magyar Meteorológiai Társaság, Magyar Csillagászati Egyesület, Magyar Talajtani Társaság, Kutató Diákok Mozgalma.

A rendezvény iránt nagy az érdeklődés. Az ország minden régiójából, valamint a határon túlról is, különböző típusú középiskolákból általában 50–60 diák jelentkezik. Ez a szám az utolsó évben egy kicsit lecsökkent, 23 szerző közreműködésével 17 előadás jutott be a programba.

A kétnapos konferencián az előadók szekciónkénti csoportosításban, 15 percben ismertették kutatási eredményeiket. Az előadás összefoglalóját egyoldalas absztraktban is benyújtották, ami nyomtatott konferenciakötetben jelent meg. Az egyes szekciókban elismert szakemberekből álló zsűri értékelték az előadásokat és a kivonatokat, és a szekciónkénti első három helyezett kapott jutalmat.

A tehetséggondozás és a szakmai érdeklődés felkeltése mellett a rendezvény egyik legnagyobb sikerének az tekinthető, hogy a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács javaslata alapján a rendezvény elnyerte azt a jogot, hogy a kiemelt színvonalat nyújtó diákok nevezési jogosultságot szerezzenek az OTDK-n való szereplésre. Ennek megfelelően a Diákkonferencia rendszeresen delegál középiskolásokat az OTDK-ra, ahol tudásukat egyetemistákkal mérhetik össze.

HARTAI ÉVA

### **Beszámoló a NosztalGEO 2013 rendezvényéről „In Memoriam RÉVÉSZ István” Szeged–Algyő, 2013. november 22.**

A NosztalGEO-t az Alföldi Területi Szervezet 2012-től rendezte meg. Célja kettős: egyrészt lehetőséget kíván adni az újabb földtani eredmények bemutatására, elsősorban az Alföld vonatkozásában. Különösen fontosnak tartjuk ezen új eredmények ipari (kiemelten olajipari) alkalmazásukat. Másik fontos célunk rendszeres alkalmat teremteni a „már régóta fiatal” kollégáknak az egymással, valamint a „még nem olyan régóta fiatal” szaktársakkal való találkozásra.

2013. évi rendezvényünkkel a 2013 januárjában elhunyt Révész Pistára emlékeztünk, aki a hatvanas évek közepén felfedezett Algyő mező bázisstepeinek üledékföldtani szemléletű rétegtani azonosításában meghatározó szerepet játszott. Forradalmian újat alkotott a delta elmélet bevezetésének és a karotázis-szelvények szedimentológiai értelmezésének egyik úttörőjeként. Munkássága alapjaiban változtatta meg a homokkövek, így a telepek térbeli elterjedéséről alkotott képet. Megalakulása óta aktív tagja, motorja volt területi szervezetünknek. Nem volt olyan esemény, rendezvény, amelynek szervezésében, lebonyolításában ne vett volna részt.

A napot Révész István sírjának koszorúzásával kezdtük. A délelőtti Pista munkásságához kapcsolódó előadások szerepeltek, s az előadók szoros szakmai és baráti kapcsolatban voltak Veled.

Az elhangzott előadások:

JUHÁSZ Györgyi: A pannon szedimentológia eredményeinek gyakorlati alkalmazása: hogyan tovább?

TATÁR Andrásné: Pannóniai üledékes egységek a Battonya–Pusztaföldvári-hátságban

MAGYAR Imre: Pannóniai puhatestűek rétegtani és környezeti értelmezése az üledékképződési modellek függvényében

GEIGER János: Pillanatképek az algyői delta fejlődéstörténetéből

KISS Balázs: Üledékes fáciesek pórusszerkezeti vonatkozásai

BLAHÓ János: Rezervoargeológia 40 év tükrében, különös tekintettel Algyő mező tárolóira

A délutánt ZIMMERMANN Katalin megható, diavetítéssel illusztrált megemlékezése nyitotta. „Már régóta fiatal” kollégák, barátok, „még nem olyan régen fiatal” tanítványok elevenítettek fel egy-egy múltbeli eseményt, emlékeztek közös kirándulásokra, programokra. PAP Sándor észak-amerikai útkról tartott diavetítéssel zárult a délután. Jó érzés volt ott lenni, érezni azt a szeretetet, amit Pista személye halála után is sugárzott. Különösen jól esett hallgatni RÉVÉSZNÉ Klári köszönő szavait.

A rendezvénynek 62 regisztrált résztvevője volt.

KISS Balázs

### **Az Őslénytani-Rétegtani Szakosztály 50 éves**

A Magyarhoni Földtani Társulat Őslénytani-Rétegtani Szakosztálya 2013-ban ünnepelte megalakulásának 50. évfordulóját. Ebből az alkalomból a szakosztály jubileumi összejövetelt tartott november 26-án a Magyar Természettudományi Múzeumban. A jó hangulatú rendezvényre megtelt a Semsey Andor nevét viselő előadóterem, hiszen csaknem 90 geológus és paleontológus tisztelte meg jelenlétével az ünnepi ülést. Minden regisztrált résztvevő kapott egy apró ajándékot a szakosztály vezetésétől, egy díszdobozba helyezett pannóniai Melanopsist. A program bevezető részében BAKSA Csaba, a Magyarhoni Földtani Társulat elnöke, és CSORBA Gábor a Magyar Természettudományi Múzeum megbízott főigazgató-helyettese köszöntötte az egybegyűlteket. Ezután DULAI Alfréd, a szakosztály jelenlegi elnöke ismertette röviden az eltelt 50 év legfontosabb eseményeit. Az utóbbi öt évtized legfontosabb tudományos eredményeit a szakma kiemelkedő képviselői foglalták össze. HABLY Lilla a paleobotanika, GALÁCZ András a gerinctelen őslénytan, KORDOS László pedig a gerinces őslénytan legfontosabb momentumait ismertette. A hivatalos program vidám lezárásáról VÖRÖS Attila akadémikus gondoskodott, aki korabeli fotók segítségével elevenítette fel a legfontosabb pillanatok. Ha nem állt rendelkezésére fotó dokumentáció, akkor bátran hívta segítségül a képzőművészeti asszociációkat egy-egy fontos pillanat felidézésére. Ezután egy kisebb fogadás várta a résztvevőket, ahonnan természetesen nem hiányozhatott a szülinapi torta sem. A kötetlen beszélgetések a múzeum zárásáig folytatódtak, és közben az érdeklődők FÖZV István vezetésével megtekinthették a patagóniai óriás dinoszauruszokat bemutató kiállítást. A szakosztály 50 éves történetét bemutató előadás anyaga a Földtani Közlöny jelen kötetében olvasható.

DULAI Alfréd

### **Student Workshop on the Pannonian Basin**

2013 decemberében immár harmadik alkalommal került megrendezésre a Student Workshop on the Pannonian Basin előadássorozat a budapesti AAPG Eötvös University Student Chapter és a Magyarhoni Földtani Társulat közös szervezésében. A workshop célkitűzéseit szem előtt tartva a szervezőknek idén is sikerült egy olyan színvonalas előadássorozatot előkészíteni, amely a résztvevő diákok és fiatal kutatók szakmai fejlődéséhez

hozzájárulhatott. Ez alkalommal JOST-KOVÁCS Gergely (Mol Nyrt.) és MÁRTON Béla (San Leon Energy) geológusok osztották meg a szénhidrogéniparban szerzett szakmai tapasztalataikat az érdeklődőkkel. JOST-KOVÁCS Gergely előadása révén a hallgatóság megismerkedhetett a szénhidrogén-kutatófúrások problematikáival, a fúrómag-mintavételezések technikáival és ezek szakszerű tárolásával. MÁRTON Béla prezentációjának segítségével az érdeklődők betekintést nyerhettek a Dél-Albán régió földtani fejlődéstörténetébe, a szénhidrogén-kutatás szempontjából fontos folyamatok és képződmények bemutatására helyezve a hangsúlyt. Az előadás keretén belül, az oly sok vita tárgyát képező messinai sókrízis lehetséges hazai előfordulásai is szóba kerültek. A szépszámú közönség már a jelenlétével is tiszteletét fejezte ki az előadók fáradozásai iránt, hiszen a budapesti, miskolci, szegedi egyetemek diákjain és fiatal kutatóin kívül jelen volt számos oktató, a MOL, a TXM és az O&G Development szénhidrogén-kutató vállalatok munkatársai valamint a partnerintézmények képviselői. Az előadásokat követően a helyi AAPG Student Chapter díjazta az elmúlt évek során a szervezetben kiemelkedő tevékenységet folytató SCHLAKKER Attilát (volt alelnök) és VÁRKONYI Attilát (volt médiafelelős). Az AAPG Student Chapterek minden tanévben új elnökséget választanak, hogy a hallgatók utánpótlása biztosítva legyen. A 2013/2014-es tanévben az elnökség a következő hallgatókból áll: TÖKÉS Lilla, BARTHA István Róbert, CSIZMEG János és TÉCZELY Zoltán. A hallgatókat évről-évre HAAS János professzor támogatja.

A budapesti AAPG Eötvös University Student Chapter ezúton is köszöni az elmúlt évben megvalósított rendezvények megszervezésében közreműködő támogatóknak és partnereknek a segítségét!

BARTHA István Róbert  
AAPG Eötvös University SC alelnök

\*\*\*

2013. október 14-én az MFGI Rónai termében megtartotta alakuló ülését a ProGEO Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály. Az elnök HORVÁTH Gergely, a titkár NOVÁK Tibor lett.

2013. október 21-én, az ELTE-n megtartotta alakuló ülését a Nyersanyagföldtani Szakosztály. Az elnök HOLODA Attila, a titkár KISS Gabriella lett.

## Személyi hírek

### Köszönetnyilvánítás

Hálásan köszönjük minden tagtársunknak, aki 2013. évben önkéntes jövedelemarányos tagdíjával és adományával támogatta Társulatunk munkáját.

Támogatóink: ÁRKAI Péter, BADA Gábor, BAKSA Csaba, BÁLDI Katalin, BÁLDI Tamás, BARABÁS András, BARCZA Márton, BENKÓ Zsolt, BERNÁTH Zoltán, BODOR Balázs, BREITNER Dániel, BUDAI Tamás, CENE János, CSERNY Tibor, CSILLAG János, CSONTOS László, DANK Viktor, DOBOS Irma, FARKAS Izabella Melinda, FEHÉR Tamás, FERINCZ György, FODOR Béla, FÖLDESSY János, FÜST Antal, GOMBOR László, GÖNCZ Gábor, GRESCHIK Gyula, HAAS János, HALMAI János, HÁMOR Tamás, HÁMORNÉ Dr. VIDÓ Mária, HÁMOS Gábor, HARTAI Éva, HORN János, HORVÁTH Zsolt, IVÁNYOSI SZABÓ András, JÁMBOR Áron, JUHÁSZ Györgyi, JUHÁSZ József, KÁZMÉR Miklós, KECSKEMÉTI Tibor, KISS Péter, KISSNÉ MEZEI Ágnes, KNEIFEL Ferenc, KOMLÓSSY György, KONCZ István,

KORDOS László, KOROKNAI Balázs, KOVÁCS Endre, KOVÁCS P. Gábor, LEMBERKOVICS Viktor, LESS György, LUMSDENNÉ HORVÁTH Gabriella, MADAI László, MÁDLNÉ SZÓNYI Judit, MAJOROS György, NEMECZ Ernő, NUSSZER András, PAPP Gábor, POZSGAI János, RAUCSIKNÉ VARGA Andrea, SCHAREK Péter, SCHULTZ Péter, SELMECZI Ildikó, SÍKHEGYI Ferenc, STEFANOVITS Pál, SZABÓ Csaba, SZABÓ Imre, SZARKA András, SZEDERKÉNYI Tibor, SZÉKVÖLGYI Katalin, TAMÁS Csaba, TÓTH Erzsébet, TÓTH János, TÓTH Sándor, TURTEGIN Elek, VITÁLIS György, VÖRÖS Attila, WEISZBURG Tamás, ZELENKA Tibor, ZSADÁNYI Éva

Adományaik összege: 751 020.- Ft volt. Néhány tagtársunk kérte neve nyilvánosságra hozatalának mellőzését, önékik és a többieknek is köszönjük a támogatást!

BAKSA Csaba

### Dr. DUDICH Endre 80 éves

Nagyszabású és baráti légkörű esemény színhelye volt 2014. január 27-én a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet díszterme. Kollégái, tisztelői és barátai körében ünnepelte születésnapját a magyar geológusok megbecsült és kiemelkedő személyisége DUDICH Endre, mindannyiunk Bandija. A Magyarhoni Földtani Társulat vállalta föl a szervezéssel kapcsolatos teendőket, — némi konspirációval, — hogy az ünnepeltnek az előre kialakított program mellett meglepetésekkel is szolgálhassunk. MAKK Ágnes gyönyörű énekével és KERCSMÁR Zsolt tilinkó kíséretével indított ünnepi megemlékezést BAKSA Csaba, a társulat elnöke nyitotta meg, amelyet követően kilenc 5–10 perces köszöntés hangzott el, majd még később néhányan egy-egy percben emlékeztek meg DUDICH Endrével korábban közösen végzett munkáról, utazásokról és egyéni élményekről. A köszöntések sorát FANCSIK Tamás igazgató úr kezdte, aki bár nem dolgozhatott együtt az ünnepelttel, de ecsetelte annak az intézet régebbi igazgató-helyetteseként folytatott, maradandó értékeket eredményező tevékenységét. A megemlékezések sorát UNGER Zoltán, KECSKEMÉTI Tibor, PÓKA Teréz, VITÁLIS György, KOMLÓSSY György rövid és meleg hangú köszöntése egészítette ki, kiemelve Bandi bátyánk szakmai, emberi nagyságát és más diszciplínákban is figyelemreméltó minőséget mutató kvalitásait. Utóbbi területeket a filozófiai vitakör és a Magyarországi Eszperantó Szövetség jelenlévő képviselőinek hozzászólásai érintették. Mind a levezető elnök, mind a köszöntő kollégák mindegyike kiemelte DUDICH Endrének — a mai világban már ritka — polihisztorokra jellemző sokrétű műveltségét, széles nyelvtudását, hazaszeretetét, önzetlen kollegiális segítőkészségét, amely a vele való együttműködést mindenkor élménnyé tette. Az ünnepség csúcspontján maga az ünnepelt emelkedett szólásra és összefoglalta „Mit tettem a hazáért” címmel eddigi életútjának fontosabb állomásait, élményeit, érzéseit és motivációit. Ebből minden jelenlévő meggyőződhetett arról, hogy egy rendkívüli műveltségű, nagy munkabírási és szorgalmú kollégának az életútját értékelhetjük, aki mind a geológia, mind a nemzetközi geodiplomácia, mind a filozófia, nyelvészet és irodalom területén értéket teremtett és szolgálta Magyarország érdekeit. Különösen kedves témája volt DUDICH Endrének a HUNGEO magyar földtudományi szakmai találkozók 1996. évi indítása, amelynek az idén már XII. alkalmát szervezzük Debrecenben. Az önvalomást követően a kollégák, barátok nevében BAKSA Csaba ajándékot adott át az ünnepeltnek, egy JÓZSA Judit által készített kerámiát.

Meglepetéssel zárult a beszédek sora, ugyanis JUHÁSZ Árpád gitárkíséret és Bandi bátyánk közreműködése mellett előadta a „Főzhetsz, melegíthetsz bennem éppen eleget” című geológus nótát, emlékeztetve a jelenlévőket az ünnepeltnek a balatonalmádi Bauxitkutató Vállalatnál eltöltött munkás éveire.

A születésnap ünnepélyt fogadás követte, amelyet BREZSNYÁNSZKY Károly exelnök és volt MÁFI igazgató pohárköszöntője nyitott meg. A közel száz főt számláló megemlékező közönség soraiban jelen volt többek között VENDEL Miklós Los Angelesből, WANEK Ferenc Kolozsvárról és sokan mások. Levélben köszöntötte az ünnepeltet gróf KLÉBERSBERG Éva, KOMLÓSSY József Svájcából és unokafivére prof. DUDICH Sándor Selmecbányáról.

BAKSA Csaba

### Gyász hírek

SIMONYI Dezső  
1944–2014

Gyászol a folyóirat. Január 18-án, életének 70. évében elhunyt SIMONYI Dezső, a Földtani Közlöny technikai szerkesztője. Több mint 42 évet dolgozott a Magyar Állami Földtani Intézetben. Kimondani is sok, szinte egy teljes élet.

Az 1960-as években kezdte a munkát az intézet kiadványszerkesztőségén, s habár végzettsége nem a nyomdai előkészítő, szerkesztő munkának megfelelő volt, apja példáját követve mégis ezt a pályát választotta. Autodidaktaként képezte magát, s az évek során munkáját mindig megbízhatóan, szépen és egyre magasabb szinten művelte. Szeretett dolgozni. Sokszor kellett monoton, embert próbáló feladatokat végeznie, nem bánta, volt türelme hozzá.

De igazán alkotni szeretett, térképet, könyvet tervezni. Volt művészi érzéke hozzá. Habár nem fiatalon tanulta meg a számítógép használatát, mégis voltak programok, amiket Nála jobban senki nem ismert a MÁFI-ban. Szébbnél-szebb könyvek kerültek ki a keze alól. A 2000-es évek elején formailag szinte teljesen megújította a MÁFI könyvkiadását. Ebből az időszakból több mint 40 kiadványt tervezett, és vett részt a szerkesztésükben is. Neki köszönhetjük a Földtani Közlöny jelenleg használt tipográfiáját és a borítóját is. Ezek a kiadványok az emberi élet határán túl is őrzik az emléket.

Tudom, hogy közhely, de rá maradéktalanul igaz, jó ember volt. Szerette a természetet, az állatokat, a növényeket és az embereket is. Nem csak szavakban, törődött is velük. Aggasztotta az emberi nagyképűség, amivel viszonyulunk a természethez, nem hitte sohasem, hogy az emberiség feladata a természet legyőzése lenne.

Mikor nyugdíjba ment, kapott egy bicskát, korábban azt mondta, hogy nyugdíjas éveiben a diófa alatt szeretne szalonnázni a kertben. Azután kivágta a diófát. Rövid időt töltött nyugdíjban, és azt sem munka nélkül, nem hiszem, hogy jutott ideje a békés szalonnázásra. Talán majd ezután...

PIROS Olga

\*\*\*

Fájdalommal tudatjuk, hogy Dr. SÁMSONI-SCHRÉTER Zoltán tagtársunk elhunyt.

Fájdalommal tudatjuk, hogy Heinz KOZUR tagtársunk 2013. december 20-án elhunyt.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Dr. KÓKAY József geológus, életének 86. évében 2013. december 31-én elhunyt.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Dr. KECSKEMÉTI Tiborné született Dr. KÖRMENDY Anna gyémántdiplomás geológus-paleontológus, életének 86. évében 2014. január 10-én elhunyt.

Emlékük szívünkben és munkáinkban tovább él!

## Könyvismertetés

### PÁL-MOLNÁR Elemér, BÍRÓ Lóránt (szerk.): Szilárd ásványi nyersanyagok Magyarországon

Napokban jelent meg a GeoLitera (Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport) gondozásában az a hiánypótlónak mondható kötet, amely a legfontosabb magyarországi szilárd ásványi nyersanyagokat öleli fel, bemutatva azok hazai potenciálját. A kiadó eddigi kötetei is biztosítékot jelentenek az igényes megjelenésre, nemcsak a külsőt, hanem tartalmat tekintve is.

A kötet címét látva sokan felteszik magukban a kérdést: miért fontos könyvet írni a 21. század elején a nem megújuló nyersanyagokról? Ennek több oka is van: egyrészt Magyarországon ilyen jellegű (vagyis több nyersanyagfajtát felölelő), naprakész áttekintés utoljára több évtizede nem jelent meg, másrészt egyre határozottabban fogalmazódik meg az az igény, hogy a magyarországi nyersanyagokat ésszerűen, felelősséggel kellene (kell) felhasználni. Magyarország nyersanyagokban nem szegény ország: érckészletei, szén- és lignitkészlete és nem utolsósorban a geotermális energia hasznosítása hosszú távon is növelheti az ország ellátásbiztonságát, és lényegesen csökkentheti az importfüggőséget. E könyv fontos célja áttekintést adni Magyarország legfontosabb nyersanyagairól.

A kötet összeállításánál a szerkesztők mérlegelték, hogy mely nyersanyagok kerüljenek tárgyalásra, hiszen területi korlátok miatt mindegyiket belevenni szinte lehetetlen. Végül abból a megfontolásból maradtak az ércek bemutatásánál, hogy ezen ásványi nyersanyagok kitermelése, gazdasági felhasználása még mindig reális lehetőség Magyarországon. A széntelepeket bemutató fejezet azonban mégis kilóg a sorból, viszont fontosságát figyelembe véve nem nélkülözhető a bemutatása.

A hazai földtudományi képzés fontos részét képezi a nyersanyagkutatás oktatása. Jelen kötet további (nem titkolt) célja általános áttekintést adni az e tárgykört hallgató geológus, földtudomány, műszaki földtudomány szakos hallgatók számára. A szerkesztők a könyv megírására olyan megbecsült szakembereket kértek fel (BARABÁS András, FÖLDESSY János, GOMBKÖTŐ Imre, HÁMOR Tamás, HARTAI Éva, HÁMORNÉ VIDÓ Mária, MINDSZENTY Andrea, NÉMETH Norbert, TÓTH Álmos és VIGH Tamás), akik az adott témát jól ismerik és ipari tapasztalatokkal is rendelkeznek. Az egyes fejezetek bemutatják az adott nyersanyag bányászattörténetét, genetikáját, kutatási módszereit, valamint a rendelkezésre álló készleteket. Az utolsó 3 fejezet a nyersanyagokhoz szorosan kötődő előkészítés-technológiai, szakhatósági eljárási és gazdaságföldtani ismereteket foglalja össze.

A fenti célokat szem előtt tartva a könyv szerkesztői bíznak abban, hogy nemcsak a geológusok, bányászati szakemberek, döntéshozók, bányavállalkozók, hanem a földtudományok (nyersanyagok) iránt érdeklődő széles közönség kíváncsiságát is sikerült felkelteni. A kötet ugyanakkor nem hiányozhat a földtudományi képzésekben részt vevő hallgatók könyvtárából sem.

A könyvet 4000 Ft-os áron a GeoLitera Kiadótól ([www.geolitera.hu](http://www.geolitera.hu)) lehet közvetlenül megrendelni.

PÁL-MOLNÁR Elemér,  
BÍRÓ Lóránt